

Australian Government

Tilroor ë kuɛt kők acie ye gam

Na ye yin ye tinj ka ye tilroor ë kuɛt kők ya yök, buööl ka män, dun ë gum; jaamë nhial

Na ye yin raan cı ɛk ë tilroor ë kuɛt kők ya yök

- na cı yin riɛnj tɔŋ ka riääc ë tɔŋ bı luöl, ɔl bolıth.
 - Në kërılic cı tuöl yic ka kërɛɛc kɔc, ɔl Triple Zero (000) ku thiɛc bolıth
 - na kɔɔr yin kuɔɔny ë bolıth, kua acın kërılic emıtɔnjë, ɔl Police Assistance Line (Laany ë Kuɔɔny ë Bolıth) (131 444).
- Na cın tɔŋ cı mat thın, ku na ye ciɛn kërɛɛc tɔ thın bı looi ɛkeyɛ, yin adhil ba kë cı tuöl luööl nhom ë guöpdu = ba lueel kekë raan ka kɔc looi tɔ thın.
- Na kën jam duön ë röt kë looi rɔt thöl, ka ye yin rɔt yök ke cie lëu ba looi, yin alëu ba dhulum looi tënë Australian Human Rights Commission (AHRC) (Akutnhom de kɔc Australia ye Yic ë Raan kuanycök).
 - Të binë dhulul cuat thın kekë AHRC, këny ë www.humanrights.gov.au/complaints kak ɔl AHRC's National Information Service ë 1300 656 419 ka 02 9284 9888.

Riɛl ë kɔc daai

Të cı kɔc daai ë tilroor ya jıɛm nhial ke man kë, kän abı raan cı wël kɔc nyin looi ke cı kuɔny, ku alëu bı raan til kɔc roor ɔk adhuk tak në tēden ye kek tæk thın. Dun ë rɔt tēɛu tēnɔŋ kërɛɛc yök. Kua NA ciɛn kërɛɛc yök bı looi ɛkeyɛ, jaamë nhial ku kääcë kekë raan tilroor. Akut cı kuɔny puɔlic alëu bı riɛl arët.

Na cı yin tək ë tilroor tinj yin alëu ba:

- Jaamë nhial — caal ë yeer keye tilroor, ɔk anyic raan looi lon cien yen ye gam
- Kuɔɔny ë raan yen til —käac ë raan cı wël yaang lööm ku thiɛc kek na puɔl kë
- Lööm anyooh këŋ — thur kë loor rɔt në puun du yic, dɔm thura yen looi kërɛc ku luööpë tënë kɔc ë löŋ

Australian Human Rights Commission (Akutnhom de kɔc Australia ye Yic ë Raan kuanycök). anɔŋ kuɛr ɛte ye luöi këŋ tënë kɔc daai, këny ë <https://itstopswithme.humanrights.gov.au/respond-racism>

Tilroor ë kuɛt kők ku yithku

Në Australia yic yen awɛc në lönjic ba këŋ ya looi ë juääc yic në kuer atekthon ca yääu në kuat, cıt, baai ka tē bıı raan ka akut ë kɔc thın kōu yen lëu bı **raan dɔ raac puɔu, lët, yörguöp ka riɛɛc**. Tək ɛtë ye luöi këŋ kän aye tēɛkic keye män ë kuɛt kők

Cıt men män ë kuɛt kők alëu bı naŋ:

- tilroor cī gōt ē ineternet yic ye kōc kōk rac puōth, nōŋiic ȳān akutnhīim yenē teer thīn, ȳān yenē gōt thīn, ȳān yenē ke rōt nyic thīn ku ȳān yenē ke bīdooth rōm thīn
- tilroor cī gōt ka thuraa ye kōc kōk rac puōth nē kē cī gāt aȳeer cītmen de awēren ē ciēel de wēl yam, magadhēn ka awērak yenē kē looi luēel thīn.
- tilroor ē jam de wēl rēc kōk puōth nē thāā cī juāac ye nhom kut
- tilroor cī gōt ye lēēt nē ȳān ye juāac ke rōm, cīt adukān, ȳān ē luoi, tāi yic, ka yenēl ke cath ku thukulic
- tilroor cī gōt ye lēēt nē ȳān ē pol ē kōc ē pol, kōc daai, kōc ēke puōc ku kōc muk mēktāap.

Lōŋ akōor bī yic yenē jam ē nhomlāāu ('nhomlāāu ē jam') ku yic de rēer keyī lāāu tēnē mān ē kuēt. Lōŋ ee ka bōth kāk lueel lōn ye kek awēc ē lōŋic na yeke "looi apuōth ku puōn lōcar".

Tilroor ē kuēt kōk ee tuōl na cī raan luōl yaan ke cie thōōŋ ē nhom kekē raan d thōōŋ kek nē wēt yen raan ē kuat dō, cīt, kuan bēēi yīn, pandō ka raan ē kōc lik ka nōŋ kōu bēn pandō. cītmen, yen alēu bī ya 'tilroor kēnē tōōu kōl' na raan muk jur ē ȳōōt yic roor kuec bi baai juōric raan nē wēt ye yen raan ē kuat dō ka wēt ē cīn ē dēl.

Tilroor ē kuēt kōk ee tuōl aya tē nōŋ yen lōŋ ka ajuieer ē luoi cī tāāu piny yen thōŋnhom tēnē raan abēn kua anōŋic yaan tēnē kōc ke kuat tōŋ wēt yen raan ē kuat dō, cīt, kuan bēēi yīn, pandō ka raan ē kōc lik ka nōŋ kōu bēn pandō. Kān aye cōol 'tilroor cī tōōu kōu'. cītmen, yen alēu bī ya tilroor cī tōōu kōu na ye tē lueel akutnhom cī luōōl yen ȳān kōc cī luōōl acie dhil bīk ya cieŋ akum ē nhom ka kōk yen ēke nhīim kum ē luoi yic, cīmen lēu bī naŋ yaan tō thīn tēnē kōc lik ē kuēt kōk.

Na ye yīn tilroor ē kuēt kōk yōk ka mān yīn alēu ba dhulum looi tēnē Australian Human Rights Commission (Akutnhom de kōc Australia ye Yic ē Raan kuanycōk). Kuer ē tē ye luōl dhulum apuōlic, acīn wēu ye kōor thīn ku tuum kēŋ abēn.

Tē bīnē dhulum cuat thīn tēnē Australian Human Rights Commission(Akutnhom de kōc Australia ye Yic ē Raan kuanycōk), kēny ē www.humanrights.gov.au/complaints

Konykony ē Lēk Baai

Australian Human Rights Commission's (Akutnhom de kōc Australia ye Yic ē Raan kuanycōk) National Information Service (NIS) (konykony ē lēk baai) ee lēk ku tooc tuenŋ kōc kōor kuōny, manēthēmaa ku kōc ē kōc luōōl nē biāk de yith ē raan ku kēk ē tilroor. konykony kān acīn wēu ye cuatpiny ku ye kē nyic ŋek yetōk

NIS (Konykony ē lēk baai) alēu bī:

- yīn gām lēk nē biāk de yith ku kakuk ē yenhdu nē lōŋ de yith ē raan ku gēl de tilroor ē kuēt kōk
- laaric lōn lēu bī yīn dhulum looi tēnē Akutnhom ka tēn yenē lōŋ luōoi thīn nē kēk ē tilroor ē kuēt kōk tēnē kēdu
- yīn gām lēk nē biāk de tē yenē dhulum, dhuk ē nhom luōoi thīn ka tē yenē kēk ē tilroor ē kuēt kōk luōoi thīn
- tooc yīn tēnē manēthēma dō yen lēu bī yīn kony

Alim ba nyic lōn cie ye NIS luup ē nhom de lōŋ gam.

Yin alëu ba NIS cööl në:

- Puun: 1300 656 419 or 02 9284 9888
- imeil: infoservice@humanrights.gov.au
- Fax: 02 9284 9611
- National Relay Service (konykony ë thöbhom tuej de wët baai): 1300 555 727 (jam ku pïñ) ka internet-relay.nrscall.gov.au

Translating and Interpreting Service (Konykony ë wër Awërak ku Gër ë thok)

Translating and Interpreting Service (TIS National) ee kuwony de kóc kek cie jam ë Dïngilïth. Konykony juëc TIS National services acïn wëu yeke cuatpiny tënë kóc cie jam ë Dïngilïth.

- Puun: 131 450
- këny ë: www.tisnational.gov.au

Jiëëm ë nhom ku Pialgup tënë Tuaany ë Nhom

Konykony de kuwony ë yam luui në 24/7 cï juiir keye këne kuwony ë kóc në thää ë tuaany de COVID-19 kuany baai yic atö të cïn wëu ye cuatpiny tënë kóc ke Australia abën.

Konykony ë kuwony alëu bï kek yök në kuer de webthiaat ë <https://coronavirus.beyondblue.org.au/>

Tënë kërilic cï raan yök ku konykony ë kuwony de pialgup tënë tuaany de nhom you alëu ba Beyond Blue cööl ë 1800 512 348 ka Lifeline (Laany ë Pïir) ë 13 11 14.

Kids Helpline (Laany ë Kuwony de Mïth) ee konykony cïn wëu ye cuatpiny tënë riënythi ye run 5 lo 25. Mïth thii kor, riënthi ku mïth cï ñuëën alëu cöt ë 1800 551 800 në kuat ë thää.